

Kodulehe kiiruse tõstmine — tehniline optimeerimine

Aeglane koduleht kaotab külastajaid, klikke ja Google'i positsioone. See käsiraamat selgitab samm-sammult, mida teha — lihtsalt ja ilma tehniliste teadmisteta.

- 1 Miks aeglane leht kahjustab su äri
- 2 Kuidas mõõta — PageSpeed ja GTmetrix
- 3 Pildid — suurim ja lihtsaim parandus
- 4 Caching — leht laadib kohe teisest külastusest
- 5 Pluginad — vähem on rohkem
- 6 Mobiilikiirus — Google vaatab seda esimesena
- 7 Hosting ja serveri mälu — vundament all
- 8 Rutiin — 15 minutit korra kvartalis

Miks aeglane leht kahjustab su äri

Kodulehe kiirus ei ole tehniline detail — see mõjutab otseselt seda, kas inimene jääb su lehele või lahkub. **Google paigutab aeglasemad lehed otsingutulemustes madalamale.** Kaks probleemi korraga: vähem külastajaid ja need vähesed lahkuvad lehelt enne sisu nägemist.

MIDA NUMBRID ÜTLEVAD

Mis juhtub	Tagajärg su äri jaoks
Leht laadib kauem kui 3 sekundit	Enam kui pooled mobiilkülastajad lahkuvad enne laadimist
Iga lisanduv sekund	Kontaktide ja ostude arv langeb keskmiselt 7%
Aeglane leht Google'is	Google nihutab positsiooni allapoole — isegi kui sisu on hea

MÕTLE NII

Kujuta ette, et su pood on avatud, aga uks avaneb alles 5 sekundi pärast. Pooled inimesed lähevad ukse juurest minema enne, kui uks lahti saab. Täpselt nii toimib aeglane koduleht — inimene lahkub enne, kui leht jõuab laadida.

✓ KIIRE LEHT TÄHENDAB

Rohkem inimesi jõuab sisu näha. Kõrgem koht Google'i otsingus. Rohkem kontakte ja päringuid.

✗ AEGLANE LEHT TÄHENDAB

Inimesed lahkuvad enne laadimist. Google lükkab positsiooni allapoole. Kaotad kliente konkurendile.

TIP — KONTROLLI OMA LEHE KIIRUST KOHE

Mine pagespeed.web.dev → sisesta oma lehe aadress → vajuta Enter. Näed kohe skoori 0–100. Alla 50 — tõsine probleem, mis kahjustab Google'i positsioone. **50–89 — parandamist vajab. 90–100 — suurepärane.**

Kuidas mõõta — PageSpeed ja GTmetrix

Enne parandamist pead teadma, mis on katki. Õnneks on Google teinud mõõtmise täiesti tasuta ja lihtsaks — vajad ainult oma lehe aadressi. **Mõõda alati enne ja pärast parandusi** — nii näed, kas muutused aitasid.

KAKS TÖÖRIISTA, MIDA KASUTADA

Tööriist	Kust leida	Mida annab
PageSpeed Insights	pagespeed.web.dev	Google'i ametlik tööriist. Skoor 0–100 ja täpne nimekiri, mida parandada. Töötab kohe, ei nõua registreerimist.
GTmetrix	gtmetrix.com	Näitab täpselt, millised failid aeglustavad ja kui palju sekundeid iga probleem lisab. Tasuta kasutamiseks.

KUIDAS MÕÖTMIST TEHA — KOLM SAMMU

ALUSTA SIIT Mine pagespeed.web.dev → sisesta kodulehe aadress → vajuta Analyze → vali **Mobile** vahekaart

1 Vaata skoori — **0–49 punane** (tõsine probleem), **50–89 kollane** (vajab parandamist), **90–100 roheline** (hea)

2 Keri alla jaotiseni "**Opportunities**" — see nimekiri näitab täpselt, mis su lehe aeglustab ja kui palju aega iga parandus säästab sekundites

3 Kirjuta tulemused üles: mobiiliskoor ___ / 100, arvutiskoor ___ / 100. Nii saad hiljem võrrelda, kas parandused toimisid

MIDA SKOORID TÄHENDAVALD — LIHTSALT SELGITATUD

LCP — kui kaua võtab, et peamine sisu ekraanile ilmub (pilt, pealkiri). Hea: alla 2,5 sekundi.

CLS — kas elemendid hüppavad laadimise ajal ringi (see tüütu asi, kui tahad nuppu vajutada, aga see hüppab eest ära). Hea: alla 0,1.

INP — kas leht reageerib kiiresti nuppude vajutusele. Hea: alla 200 millisekundi.

TIP — MOBIILISKOOR ON TÄHTSAM KUI ARVUTISKOOR

Google hindab su lehte **mobiiliversiooni järgi**. Kui arvutis töötab kiiresti, aga mobiilis aeglaselt — Google näeb aeglast lehte. Vaata alati mõlemat, aga **mobiiliskoor on prioriteet**.

Pildid — suurim ja lihtsaim parandus

Enamiku WordPress-lehtede peamine aeglustaja on **optimeerimata pildid**. 70–80% lehe laadimisajast tuleb sageli just piltidest. Hea uudis: see on kõige lihtsam ja kiirem koht alustada — üks tund tööd — leht kordades kiirem.

MIKS PILDID AEGLUSTAVAD

Kaameraga tehtud pilt on tavaliselt **3–8 MB** suurune. Kodulehele piisab **50–200 KB** suurusest pildist ja silmaga vahet ei märka — aga laadimisaeg on **10–30 korda kiirem**.

SAMM 1 — OPTIMEERI PILDID ENNE ÜLESLAADIMIST (TASUTA)

- 1 Mine **squoosh.app** — Google'i tasuta tööriist, töötab brauseris, ei pea midagi alla laadima
- 2 Lohista pilt sinna → paremal vali formaadiks **WebP** → kvaliteet **75–80%** → failisuurus väheneb 3–10 korda
- 3 Salvesta ja laadi see väiksem pilt WordPressi. Pildi kvaliteet jääb täpselt samaks — failisuurus on vaid kümnendik algsest

SAMM 2 — OPTIMEERI KÕIK OLEMASOLEVAD PILDID KORRAGA (WORDPRESSI PLUGIN)

- 1 Paigalda **ShortPixel Image Optimizer** plugin (tasuta: 100 krediiti kuus). NB: WordPress loob ühest pildist mitu suurust, seega 100 krediiti tähendab umbes 15–20 päris pilti.
- 2 WordPress admin → **Media** → **Bulk ShortPixel** → vajuta "Start Optimizing" → plugin optimeerib kõik olemasolevad pildid automaatselt

LIHTNE RUSIKAREEGEL — KUI SUUR TOHIB PILT OLLA

Pildi koht lehel	Maksimaalne failisuurus	Maksimaalne laius
Tavalised sisu- ja teenusepildid	Max 150–200 KB	800px
Suur kangelaspilt / banner lehe tipus	Max 300 KB	1400px
Blogi pisipilt (thumbnail)	Max 50 KB	400px

TIP — ÜKS TUND TÖÖD, KORDADES KIIREM LEHT

Käi oma leht läbi ja optimeeri **10 suurimat pilti** Squoosh.app abil. See on tõenäoliselt suurim kiiruse parandus, mida sa kunagi oma lehe jaoks teed. Alles siis, kui pildid on korras, tasub teisi asju parandada.

Caching — leht laadib kohe teisest külastusest

Caching tähendab, et leht salvestatakse ajutiselt vahemällu. Alates teisest külastusest annab server valmis koopia kohe kätte — ei pea kõike uuesti kokku panema. **Tulemus: leht laadib 2–5 korda kiiremini, serveril on vähem koormust.**

LIHTNE SELGITUS

Kujuta ette, et iga kord kui keegi kohvi tellib, pead sa otsast kuni lõpuni ise ube jahvatama. Caching on nagu valmis jahvatatud kohvi hoidmine karbis — järgmisele annad lihtsalt kätte, ei pea uuesti jahvatama. Leht "valmistub" üks kord, ülejäänud külastajad saavad kohe.

MILLIST CACHING PLUGINAT KASUTADA

- 1 LiteSpeed Cache** — täiesti tasuta, parim valik kui su hosting kasutab LiteSpeed serverit (nt Zone.ee, Veebimajutus.ee, Planeeti.ee). Paigalda → aktiveeri → see ongi kõik, töötab automaatselt.
- 2 WP-Optimize** — tasuta alternatiiv kõikidele hostingutele. Koondab kolm funktsiooni ühte pluginasse: caching, piltide optimeerimine ja andmebaasi puhastamine. Seadista: aktiveeri **Page Caching**.
- 3 WP Rocket** — tasuline (~59€/aastas), aga seadistab kõik automaatselt ilma ühegi seadeta. Parim valik neile, kes tahavad et kõik "lihtsalt töotaks" ilma midagi configureerima.

KUIDAS KONTROLLIDA, ET CACHING TÖÖTAB

Ava oma koduleht **inkognito aknas** (kus pole salvestatud andmeid) → käivita PageSpeed uuesti → skoor peaks olema tõusnud. Kui skoor ei muutunud, kontrolli caching plugina seadeid — tõenäoliselt pole Page Cache aktiveeritud.

NB — ÄRA KASUTA MITUT CACHING PLUGINAT KORRAGA

Kaks caching pluginat samaaegselt tekitavad konflikte ja võivad lehe katki teha. Vali üks ja kasuta ainult seda.

TIP — GZIP KOMPRESSIOON ON TASUTA LISASAMM

GZIP pakkib lehe failid kokku enne saatmist — nagu zip-fail. Lehe suurus väheneb **60–80%**. Enamik caching pluginaid lülitab selle automaatselt sisse. Kontrolli: **gtmetrix.com** → "Structure" vahekaart → "Enable text compression" peab olema roheline.

Pluginad — vähem on rohkem

Iga WordPressi plugin, mis on aktiivsena tööol, laadib su lehega kaasa täiendavaid faile ja koode. **Iga üleliigne plugin lisab laadimisajale sekundeid.** Enamikul lehtedel on 15–30 pluginat — millest tihti pool on mittevajalikud.

PLUGINATE AUDIT — NELI SAMMU

- 1** WordPress Admin → **Plugins** → vaata kõiki aktiivseid pluginaid. Küsi iga plugini kohta: **"Mida see teeb ja kas ma seda päriselt kasutan?"** Kui vastust ei tea — kustuta plugin.
- 2** **Kustuta kõik mitteaktiivsed** pluginad — need on turvaohet isegi mitteaktiivsena ja võivad kiirust mõjutada.
- 3** Otsi **dubleerivaid funktsioone** — kaks SEO pluginat korraga? Kaks kontaktivormi pluginat? Kaks turvapuginat? Jäta igast kategooriast ainult üks.
- 4** **Slaideri pluginad** (Slider Revolution jt) on ühed suurimad aeglustajad — lisavad suuri faile igale lehele. Asenda lihtsa kangelasildiga, efekt on sama aga leht kordades kiirem.

LEVINUD PROBLEEMID JA LAHENDUSED

Probleem	Lahendus
Slider Revolution või sarnane slaideri plugin	Eemalda ja asenda pildiga — säästab 1–3 sekundit laadimisajas
Kaks SEO pluginat korraga (nt Yoast + RankMath)	Jäta ainult üks — kaks korraga tekitavad konflikte ja topelt koormuse
Palju sotsiaalmeedia jagamise pluginaid	Kasuta ühte kerget pluginat või lisa jagamislingid käsitsi ilma pluginata
Kasutamata e-poe (WooCommerce) pluginad	Kustuta kõik WooCommerce lisad, kui sul e-poodi ei ole

HEA EESMÄRK

Alla **15 aktiivse plugini** on hea. Iga plugini kohta peab olema selge vastus: "Mida see minu lehele vajalikku teeb?" Kui ei tea — kustutada.

TIP — KONTROLLI PÄRAST IGA SUUREMAT UUENDUST

WordPressi ja teema uuendused võivad kiirust mõjutada. Pärast suuri uuendusi käivita **PageSpeed Insights** uuesti — kontrolli, et skoor ei ole langenud. Kui on — vaata, mis muutus.

Mobiilikiirus — Google vaatab seda esimesena

Google kasutab su lehe **mobiiliversiooni** selleks, et otsustada, kui kõrgele sa otsingus tuled. See tähendab: kui mobiilis on leht aeglane, siis Google näeb aeglast lehte — **isegi kui arvutis töötab kiiresti**.

MIKS MOBIIL ON KEERULISEM

Mobiilid on tihti aeglasema internetiühendusega. Suur pilt, mis arvutis laadib 0,5 sekundiga, laadib mobiilis 3 sekundit. Mobiilkülastajaid on üle 60% kõigist külastajatest.

SINU EESMÄRK

PageSpeed mobiiliskoor üle **70** on hea. Üle **85** on suurepärase. Alla **50** — Google paigutab su lehe otsingutulemustes madalamale.

KUIDAS MOBIILIKIRUST PARANDADA

- 1 Pildid väiksemaks** — mobiilile piisab 400–600px laiusest pildist. Suur 1400px pilt mobiilil aeglustab oluliselt. Piltide optimeerimine (Osa 3) parandab mobiilikirust kõige rohkem — tee see esmalt.
- 2 Eemalda hüpinkaknad mobiililt** — hüpinkaknad laadivad eraldi faile ja aeglustavad mobiili tunduvalt. Kui hüpinkaken on vajalik, seadista hüpinkaken ainult ühele lehele ja ainult arvutikasutajatele.
- 3 Testi päris telefoniga** — ava oma leht telefonis ja mõõda laadimisaeg käega. Chrome'i arendajatööriistad ei näita sama tulemust, mis päris telefon. Testi vähemalt kahel erineval telefonil.
- 4 Korda mõõtmist pärast parandusi** — pagespeed.web.dev → Mobile vahekaart → skoor peaks olema tõusnud. Kirjuta uus tulemus üles ja võrdle eelmisega.

HEA UUDIS

Kui oled juba pildid optimeerinud ja caching sisse lülitanud (Osad 3 ja 4) — mobiiliskoor paraneb automaatselt. **Need kaks sammu lahendavad enamiku mobiiliprobleemidest.**

TIP — TESTI VÄHEMALT KAHE ERI TELEFONI

Uus kallid telefon laadib kiiremini kui odavam või vanem mudel. Testi oma lehte vähemalt kahel erineval telefonil — nii saad realistlikuma pildi sellest, **mida su kliendid päriselt kogevad.**

Hosting ja serveri mälu — vundament, millele kõik rajatakse

Hosting on server, kus su koduleht "elab". Isegi parimad pildid ja caching ei aita palju, kui server ise on aeglane või serveril pole piisavalt mälu. See on vundament — kui vundament on nõrk, ei aita midagi peale.

SERVERI MÄLU (RAM) — MIDA SEE TEGELIKULT TÄHENDAB

LIHTNE SELGITUS

Serveri mälu (RAM) on nagu töölaud — mida suurem laud, seda rohkem asju mahub korraga peale. **PHP memory limit** on piir, kui palju mälu WordPress ühe lehekülje kuvamiseks kasutada tohib.

Tavaline WordPress kasutab ühe lehepäringu jaoks **40–80 MB** mälu — sõltumata sellest, kas limiit on 256 MB või 512 MB.

Suurem limiit ei tee lehte kiiremaks, küll aga hoiab ära krahhe ja veateated ("memory exhausted"), mis võivad lehe kättesaamatuks teha.

256 MB sobib enamikule tavalistele kodulehtedele. **512 MB** on vajalik ainult siis, kui on suur e-pood (WooCommerce) või ilmub veateade "memory exhausted". Kontrolli: WordPress Admin → Tools → Site Health → Info → Server → PHP memory limit.

EESTI SUURIMAD HOSTINGUPAKKUMISED

Hostingupakkuja	Miks sobib WordPress-kodulehele
Zone.ee	Eesti suurim (alates 1999). Serverid Tallinnas, eestikeelne tugi, töökindlus 99,99%. SSD salvestus ja automaatsed varundused kaasas.
Veebimajutus.ee	Teine suurim, teenindab üle 20 000 Eesti ettevõtte. Eesti andmekeskus, PHP versiooni saab hõlpsalt iseteenindusest muuta.
Planeeti.ee	Populaarne odavama hinnaga väikeettevõtjate seas. Eesti klienditugi.

KUIDAS TEADA SAADA, KAS HOSTING ON PROBLEEM

- 1** Käivita **pagespeed.web.dev** → kerki alla → vaata mõõdikut "**Time to First Byte**" (TTFB). See näitab, kui kaua võtab serveril vastata. Üle **800 millisekundi** — server on aeglane.
- 2** WordPress Admin → **Tools** → **Site Health** → **Info** → **Server** → vaata **PHP version**. PHP versioon peaks olema **8.2 või 8.3** — need on kiiremad ja turvalisemad. PHP 8.1 jõudis eluea lõppu 2025. aastal.
- 3** Kui TTFB on üle 800 ms ja kõik muu on optimeeritud — hosting vajab uuendamist. Hostingut vaheta alles siis, kui pildid, caching ja pluginad on juba korras.

NB — PHP UUENDUS VÕIB LEHE KATKI TEHA

PHP versiooni uuendamine on lihtne (tehakse hostingupaneelist), aga vanemad lehed võivad uuema versiooniga katki minna.

Enne uuendamist tee kindlasti lehe varukoopia. Kui leht pärast uuendust ei tööta — mine tagasi vanale versioonile ja pöördu arendaja poole.

Rutiin —

15 minutit korra kvartalis

Kiirus ei ole ühekordne projekt. Iga kord, kui lisad uue plugina, laadid üles suure pildi või uuendad teemat — kiirus võib langeda. **15 minutit korra kvartalis hoiab kõik korras** — ilma suurte projektideta.

IGAKVARTALINE KONTROLL — NELI KÜSIMUST

1 Mis on praegune PageSpeed skoor?

pagespeed.web.dev → sisesta leht → vaata mobiiliskoori. Kui skoor on langenud rohkem kui 10 punkti — uuri põhjust. Tõenäoliselt lisandus suur pilt, uus plugin või teema uuendus.

2 Kas GTmetrix näitab uusi probleeme?

gtmetrix.com → "Structure" vahekaart. Punased ja kollased punktid näitavad, mis on aeglustunud. Võrdle eelmise kvartaliga — kas midagi on halvemaks läinud?

3 Kas on lisandunud suuri pilte?

Vaata viimase kvartali jooksul üles laaditud pilte. Pildid üle 300 KB — optimeeri Squoosh.app abil. See on kõige levinum põhjus, miks kiirus tasapisi langeb.

4 Kas on lisandunud kasutamata pluginaid?

WordPress Admin → Plugins → kustuta pluginad, mida aktiivselt ei kasutata. Iga aktiivne plugin lisab laadimisaega.

KOLM SAMMU, MIS ANNAVAD 80% KASUST

#	Mida teha	Miks tähtsaim
1	Optimeeri pildid — squoosh.app või ShortPixel plugin	Suurim mõju laadimisajale
2	Lülita sisse caching — LiteSpeed Cache, WP-Optimize või WP Rocket	Kohe märgatav tulemus
3	Kustuta kasutamata pluginad — jäta alla 15	Tasuta ja lihtne

KULDREEGEL

Pane kalenderisse kordav meeldetuletus iga kvartali esimesele esmaspäevale: "15 min PageSpeed". Väike regulaarne hooldus hoiab su lehe kiirena — ilma suurte projektide ja lisakuludeta.

TIP — ALUSTA ALATI PILTIDEST

Kui ei tea, kust alustada: **pildid kõigepealt**. See üks samm lahendab enamiku Eesti väikeettevõtjate lehtede peamise kiiruse probleemi. Alles pärast seda vaata cachingut ja pluginaid.

KaaroVeeb

kaaroveeb.ee

Vajad abi kodulehe kiirendamisel?

Esimene kõne on tasuta ja kohustuseta. Vaatame koos PageSpeed tulemused läbi ja selgitame välja, millised parandused annavad su kodulehele kõige rohkem kasu.

kaaroveeb.ee

(+372) 5615 6313

Broneeri tasuta kõne →